

Indsatser i bo- og aktivitetstilbud

Parallelsession 4

Oplæg på konferencen Lighed i sundhed den 15.marts 2010
v. Marie Louise Knigge, Servicestyrelsen

Mennesker med funktionsnedsættelse er borgere i samfundet med samme grundlæggende rettigheder og retssikkerhed som alle andre.

Med serviceloven:

- Gået fra et klientperspektiv til et medborgerperspektiv
- Retten til eget liv er central
- Indgreb i denne ret skal ske med retslig hjemmel (værgemål, regler om magtanvendelse)

Medborgerskabets ”bagside”

Mennesker med nedsat funktionsevne er som alle andre – har dermed også et liv med lige så mange muligheder og udfordringer og risici som alle andre - også et liv med

- Dårlige vaner og usund levevis
- egne penge og forbrug af penge

Samfundets almene sociale problemer er en del af et normalt liv

- Misbruger
- Overvægtige
- Økonomisk ustabilitet

Borgere med handicap og sundhed– hvad ved vi?

- Borgere med handicap er heterogen gruppe
- En del af målgruppen indgår i almindelige befolkningsundersøgelser om sundhed (vi har tal)
- En del af målgruppen indgår oftest ikke i undersøgelserne - fx mennesker med udviklingshæmning (vi har ikke tal/ret meget viden)
- Men en del borgere med handicap har ringere tilknytning til arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet og fritidsliv

Opmærksomhed på at medtænke særlige livsvilkår, som fx:

- Afhængighed af hjælp og støtte
- Kommunikative og/eller kognitive vanskeligheder
- Kollektive boformer
- Manglende inklusion, social isolation og mindre socialt netværk
- Opvækst/erfaringer fra centralinstitutioner

- Relationen mellem personale og bruger er central
- Ofte er det personalet, som 'formidler sundhed'
- Det stiller spørgsmålene:
 - Hvad betyder støtten i fht. sundhedsfremme og forebyggelse?
 - Hvilken rolle spiller personalet?
 - Hvilken rolle skal de spille og hvad kan være problemstillinger og dilemmaer?

- Personalet oplever stort ansvar for enkelte brugers sundhed (omsorgspligt)
- Misbrugsbehandling, behandling af svær overvægt, forebyggelse mv. håndteres inden for botilbuddets rammer
- Relationen kan tippe i retning af overvågning, kontrol, restriktioner, forbud
- Botilbuddet bliver arena for social kontrol og personalet oplever at blive 'bussemænd'
- Personalet oplever dilemmaer i fht. deres opgave og ansvar (uhensigtsmæssige konsekvenser)

Behov for en sammenhængende indsats

Der er behov for at tænke i sammenhængende indsatser på tværs af sektorer.

Spørgsmål:

- Er der tilstrækkelig viden og kompetencer blandt personalet?
- Skal det socialfaglige personale løse alt omkring borgeren?
- Er der behov for at tænke og arbejde mere tværfagligt?
- Der er mangel på viden og konkrete metoder

Hvad kan overvejes i kommunerne?

- Er vi gode nok til at medtænke sektoransvar?
- Hvad betyder de særlige livsvilkår? (Og har vi fokus..?)
- Hvordan er mulighederne i vores kommune for deltagelse i foreninger og idrætsliv?
- Information og tilgængelighed kan kræve noget særligt...
- Er der i kommunen fokus på målgruppen – også i sundhedspolitikkerne?